

ایستنا- تیمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر گفت: ایران همسایه ماست، ما پیش از کشور های محاصره کننده قطر با ایران اختلاف نظر داریم، اما اجازه دهید یک چیز را بگویم زمانی که آن کشور ها، حتی دارو و غذا را محاصره کردند، تنها راه برای تامین غذا و دارو برای مردم مان از طریق ایران بود، وی درباره قطع روابط با ایران نیز این گونه پاسخ داد: حاکمیت مایک خط قرمز است، ما دخالت هیچ کس در این حاکمیت را نمی‌پذیریم.

امیر قطر: ایران تنها تامین کننده غذا و داروی مردم ما در زمان محاصره بود

در گفت و گو با جابری انصاری معاون وز یر خار جه مطرح شد

ناگفته های سفر ظریف به سلیمانیه، عملیات کرکوک و سیاست جدید عربستان در عراق

سردار سلیمانی بر اساس توافقات با دولت عراق به طور مستمر رفت و آمدهایی به این کشور دارند

هادی محمدی political@khorasannews.com روز گذشته نخستین بخش از مصاحبه مشروح معاون غربی و آفریقای وزارت خار جه با روز نامه خراسان منتشر شد. بخش اول گفت و گو با حسین جابری انصاری به یکی از اصلی تر ین موضوعات منطقه و جهان یعنی روند مذاکرات آستانه در باره سوریه اختصاص داشت. در بخش دوم این گفت و گو که در ادامه تقد یم می شود، خبر نگار خراسان به موضوع کردستان عراق، رابطه با عربستان و بر خی تحولات اداری وزارت خار جه پرداخته است. جایی که جابری انصاری در پاسخ به این سوال که چرا پس از اعلام تحریم هوایی اقلیم کردستان عراق، ظرفیت برای شرکت در مراسم تشییع جلال طالبانی این تحریم را نقض کرد و به سلیمانیه رفت، با ذکر بر خی جزئیات بار عایت تحریم انجام شده از طریق هواپیمای داخلی از بغداد عازم سلیمانیه شده است و روی گذر نامه ظرفیت مهر ………. جابری انصاری در باره روابط ایران و عربستان نیز تأکید دارد که حتی اگر هیئت های دیپلماتیک دو کشور باز ید بدهی انجام دهند این باز دید ها به معنی تغییر ملموس در روابط نیست و حتی ممکن است بر خی فرمول های حفاظت منافع هم در آینده نزدیک استفاده شود اما این به معنی تغییر در شکل استراتژیک نیست، « مشروح این گفت و گور ا در ادامه بخوانید.

به تازگی با حمایت آمریکا کرد های سوریه توانستند رقه را آزاد کنند و در شمال سوریه به کردها قدرت زیادی پیدا کردند . وضعیت این نیرو ها چگونه است و چقدر احتمال وجود دارد که استقلال طلبی کرد های عراق روی کرد های سوریه نیز تاثیر داشته باشد؟

موضع جمهوری اسلامی در زمینه مسائل مرتبط با موضوعات کردی واحد و منسجم است، ما در مسئله کردی چه در سوریه و چه در عراق با دو موضوع مواجه هستیم یکی این که حقوق کردها محقق نشود و یکی هم حفظ حاکمیت و انسجام ملی کشور هاست. در سال های اخیر به دلیل تضعیف دولت مرکزی و گسترش تروریسم، مسئله کردی از دید بر خی باز یگران در مسیری قرار گرفت که می تواند حاکمیت ملی در منطقه را تهدید کند. ما این که کردها از تمامی حقوق شهروندی خود در چار چوب سوریه و عراق واحد بر خور دار باشند حمایت می کنیم و خود دولت ها هم همین موضع را دارند اما این که این بهانه ای شود برای تغییر ترکیب مرز ها مورد مخالفت صریح ایران است. در سوریه به دلیل تضعیف جدی دولت مرکزی متأسفانه مناطقی در شمال کشور از

یکی از موضوعاتی که پس از ما جرای همه پرسى اقلیم کردستان مطرح شد، بحث حضور د کتر ظریف در مراسم تشییع طالبانی با وجود موضع تند کشور مان پیرامون همه پرسى در اقلیم کردستان عراق بود که هم تحریم هوایی کردستان شکسته شد و هم پرچم اقلیم روی تابوت دیده می شد. این خطای دیپلماتیک بود یا یا یک حرکت تاکتیکی؟

نه هیچ خطایی نبود و یک اقدام سیاست خارجی در چار چوب سیاست خارجی جمهوری اسلامی به شمار می رفت. ضمن این که من خود در این سفر بودم و اگر جر می بوده شریک جرم هستم، اما هیچ خطایی اتفاق نیفتاده و

هیچ تغییری در سیاست ایران به وجود نیامده است. در باره پرواز باید بگویم پرواز های داخلی عراق به اقلیم کردستان لغو نشده و تنها پرواز های خارجی متوقف شده و پرواز وزیر خار جه هم از طریق بغداد انجام شده است.

یعنی این کار را حساب شده انجام دادید که مستقیم به سلیمانیه نروید؟

بله. دقیقاً این بر اساس یک اقدام هماهنگ بین تهران و بغداد بود. هواپیمای ما در بغداد نشست و گذر نامه های ما مهر دولت عراق خورد و ما از آن جا بایک پرواز داخلی به سلیمانیه پرواز کردیم.

در باره پرچم اقلیم کردستان چطور؟ گفته شد بر خی مقامات عراقی یا تر کیه ای در اعتراض به این کار مراسم را ترک کردند.

هیچ هیئتی مراسم را ترک نکرد و این گزارش ساختگی بود. البته سرو صدا و مز مزه هایی از سوی بر خی افراد که نشسته بودند مشاهده شد اما هیچ هیئتی مراسم را ترک نکرد. سیاست ما در موضوع کردی متوازن است، ما رابطه تاریخی و دوستانه ای با کردهای عراق داریم و مرحوم جلال

طالبانی با ایران روابط بسیار خوبی در دوران مبارزه با صدام و زمان ریاست جمهوری اش داشته است. حضور در مراسم تشییع جنازه طالبانی نشان دهنده این بعد ثابت در سیاست خار جی ایران است که ایران هیچ گاه دوستان خود را در هیچ شرایطی فراموش نمی کند و چند دهه سابقه همکاری و دوستی با یک سیاستمدار کرد عراقی را از یاد نمی برد. همچنین ایران در سیاست های خود در باره اقلیم کردستان به هیچ وجه علیه کردها اقدام نکرده و نخواهد کرد. کردها دوستان ما و جزئی جداناپذیر از منطقه ما هستند و در خود ایران جزو ایرانی ترین اقوام محسوب می شوند و اقدامات اشتباه بر خی سیاستمداران اقلیم نباید به تمام کردها تعمیم یابد. اتفاقاً با این سفر آقای ظریف تعمد داشت که این پیام واضح را به دنیا و کردها بدهد که سیاست اتخاذ شده

به تازگی آقای حیدر العبادی به عربستان رفت و همزمان با سفر وزیر خار جه آمریکا به عربستان، دیدار هایی داشت.

گرفت؟ این نتیجه اشتباهات راهبری د سیاستمداران کرد بود. مردم کرد و احزاب کردی که با اعمال قانون در عراق همراهی کردند وطنی ترین و ملی ترین نیرو های سیاسی آینده دار عراق خواهند بود. **سفر وزیر خار جه آمریکا به عربستان، دیدار هایی داشت. قبل از او هم مقتدی صدر به ریاض رفت. ارزیابی شما از این سفر ها و پیام های احتمالی منفی آن برای تهران چیست؟**
پیش از آن که این مسئله را ناشی از تغییر در سیاست های بغداد بدانم ناشی از تغییر در سیاست های عربستان سعودی می داثم. واقعیت این است که از سال ۲۰۰۳ که صدام سقوط کرد تا یک سال قبل عربستان اولویت اولش نفی نظم جدید در عراق بود. نماد آن هم بسته ماندن سفارت بود که یک سال قبل باز شد. عربستان همه سرمایه و امکانات سیاسی و اقتصادی و ایدئولوژیک خود را برای حمایت از جریان هایی که در پی به هم زد ن عراق جدید بودند به کار گرفت. بنابراین پیش از یک سال است که عربستان به این جمع بندی رسیده که چاره ای جز پذیرش و اجرای رسیدن به اهداف تغییر یافته است. از دید عراق، هیچ کشوری بدون این که در یک فرمولی با همسایگان خود به یک حداقل توافقی برسد نمی تواند از مسیر بحران

گفت و گو |

ساز ی روابط و باز گشایی سفار تخانه ها بر وند اما اتفاق عملی نیفتاد و بر خی لفاظی ها را هم شاهد بود یم. چقدر امیدوار ید این روند به نتیجه برسد؟

ما مایل هستیم که از فضای موجود خارج بشویم اما عربستان در افق قابل پیش بینی، حداقل کوتاه مدت، اولویتش را بر بسیج بیرونی علیه ایران قرار داده و بر اساس این اولویت و نیاز ها حرکت به سمت تعدیل روابط با ایران را از نظر خودش مضر می داند. این مسیری است که متأسفانه عربستان سعودی را با اسر ائیل همراه کرده است و وقتی افق های استراتژیک یکی می شود این بسیار خطرناک است که هم برای منطقه و هم خود عربستان نتایج منفی ملموسی خواهد داشت. به نظر می رسد عربستان هنوز جمع بندی اش این باشد که در مسیر عادی ساز ی نرود و حتی در مسیر معکوس رفتار کند تا خطر موهومی به نام ’دخالت ایران در منطقه ‘ را تولید کند.

باز ید هیئت های دیپلما تیک دو طرف هم فعلا منتفی است؟

باز ید هیئت ها ممکن است انجام شود اما به معنی تغییر ملموس در روابط نیست حتی ممکن است بر خی فرمول های حفاظت منافع هم در آینده نزدیک استفاده شود اما این به معنی تغییر در افق استراتژیک نیست. در مورد حج، عربستان می خواست اعلام کند حج از مسائل سیاسی جد است ما هم به عنوان یک کشور اسلامی نمی توانستیم در تنافضات میان دو کشور یک واجب شرعی هزینه شود و وقتی دیدیم سعودی می خواهد سیاست را از حج جدا کند ما هم ضرورتی ندیدیم که این دورا با هم مرتبط کنیم. برای نامتضمن و حداقل هایی مدنظر بود که الحمدلله محقق و اجرایی شد.

تغییر و تحولات در وزارت خار جه به معاونت شما هم می رسد و معاونت عربی و آفریقا هم دیگر نخواهیم داشت.

توضیحی می دهید؟

چارت وزارت خار جه بر اساس برنامه ریزی د کتر ظریف که ریشه در سال های دور تر حضور ایشان در معاونت وزارت خار جه داشت از سه سال قبل قرار بود که تغییر کند و زمانی که من شنگو بود یم این طرح در شرف اجرایی شدن بود اما به دلیل مسائل درون سازمانی و اولویت های سیاست خارجی که وجود داشت تعویق افتاد و به شروع دولت جدید موکول شد. به محض خاتمه انتخابات و انتصاب دوباره ایشان در وزارت خار جه کاری که به تعویق افتاده بود را مجدد شروع کردند و تغییر ساختار بایک کار کارشناسی در مسیر پیگیری قرار گرفت. در طرح جدید معاونت های منطقه ای وجود ندارد و معاونت های سیاسی و اقتصادی ایجاد می شوند. معاونت سیاسی جایگزین معاونت های منطقه ای نیست، اما وظیفه های سیاسی، اقتصادی، بین الملل و با نظارت عالی شخص وزیر در موضوعات مختلف کار خواهند کرد. **قرار است کجا بروید؟**

هنوز مشخص نیست. صحبت های اولیه ای بوده است، ولی هنوز تصمیمات نهایی نشده اند.

از فرصتی که در اختیار وزیر نامه خراسان قرار داد ید متشکر یم.

نشریه آمریکایی نیشن با اشاره به تحولات کرکوک و اتفاقات اخیر در اقلیم کردستان تحلیل کرد

چرخش معادلات اقلیم کردستان به نفع ایران پس از تحولات کرکوک

۶۶

کردستان عراق حتی قبل از سقوط کرکوک، به دلیل بحران مالی با مشکل مواجه شده بود، تا حدی که به خاطر افت شدید نرخ نفت در همین اواخر، از دست دادن آن شهر و میادین نفتی اش به طور شک منطقه کردستان را دچار مشکل بدتری به صورت ر کود اقتصادی خواهد کرد. به تازگی، کردستان و طلبکاران داخلی و خارجی به میزان ۲۰ میلیارد دلار بدهکار شده و در نتیجه فقط می تواند ۲۰ درصد از حقوق کارکنان شهری خود را پرداخت کند. هر چند اتحادیه میهنی کردستان منافع امنیتی استراتژیکی را بعد از حمله به کرکوک به دست آورد، اما احتمالاً اینگونه خواهد بود که حزب دموکرات کردستان متحمل بحران اقتصادی فعلی وآتی کردستان عراق باشد. با وجود این شکست های کوتاه مدت، چندین رویداد کلیدی ممکن است در بلند مدت به نفع اتحادیه میهنی کردستان باشد، یکی از مهم ترین آن ها بحث روسیه است. بر اساس این گزارش، قرار دادی بین گروه KAR وایسته به اتحادیه میهنی کردستان و شرکت «روزنفت» که شرکت نفتی روسی است منعقد شد، شرکتی که به نظر می رسد وایسته به ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه است. حضور روسیه در منطقه قابل توجه است، زیرا مسکو به طور موثر تنها قدرت منطقه ای و بین المللی است که در مورد وضعیت پرواندم استقلال حکومت منطقه ای کردستان، ظاهراً بی طرف باقی مانده بود.

می رسد حزب دموکرات کردستان به انزوا کشیده شده و پول های نقدش در بانک های ترکیه بلو که شده و ضعیف است، اتحادیه میهنی کردستان اکنون قوی و باثبات است و با همسایگانش هماهنگی کامل دارد....از زمان برگزاری رفتارندوم استقلال، ایران و ترکیه تلاش کرده اند تا حکومت منطقه ای کردستان را به انزوا بکشانند.» با این حال یک مسئول سابق در اتحادیه میهنی کردستان می گوید آن چه در کرکوک رخ داده مورد حمایت این حزب نبوده و نتیجه تصمیم خانواده طالبانی است. مایکل نایت، محقق در موسسه واشنگتن در سیاست خاور نزدیک، گفت: «خواسته خانواده طالبانی بر نظر تصمیم گیرندگان اصلی در اتحادیه میهنی کردستان غالب بود.» احتمالاً آن ها از حمله قریب الوقوع از تش عراق و نیروهای حشد شعبی اطلاع داشتند و بر مبنای آن امتیازاتی را گرفته اند.» «فور» دیپلمات سابق آمریکا معتقد است: «باز نگه داشتن مسیر های حمل و نقل برای اتحادیه میهنی کردستان امتیاز بسیار زیادی است و در پرتوی مصالحه اخیر با تش عراق و حشد شعبی در کرکوک به دست آمده است.»

■ **حزب دموکرات کردستان نفت خود را از دست می دهد**
در حالی که اتحادیه میهنی کردستان دستاوردهایی در داخل و در اطراف کرکوک داشته، حزب دموکرات کردستان به طور چشمگیری همه چیز را از دست داده است. در اواسط ماه اکتبر، نیروهای امنیتی عراق کنترل میادین نفتی ’بای حسن‘ و ’آوانا دوم‘ را در داخل و اطراف کرکوک به دست گرفتند، اما کنی که قبلاً توسط نیروهای حزب دموکرات کردستان تصرف شده بود. این دو میدان نفتی به تنهایی ۲۸۰ هزار بشکه نفت در هر روز تولید می کنند و ۴۵ درصد در آمد حکومت منطقه ای کردستان را تشکیل می دهند. ادعا شده در روز شکست آن ها، صادرات نفت از طریق خط لوله Tag Tag متعلق به کردستان عراق از ۶۰۰ هزار باره به ۳۰۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته است. در همین حال، دولت عراق اعلام کرده طرح هایی برای بهره برداری از این میادین در آینده دارد؛ از جمله تغییر مسیر صادرات نفت از طریق خط لوله ثانویه، که منحصراً در بغداد انجام می شد و به عنوان خط لوله کرکوک-سیحان شناخته می شود. کردستان عراق

تحولات عراق طی هفته اخیر و قبل از آن، بر سیاست خارجه آمریکا در خاور میانه سایه انداخت و شک و تردید ها در زمینه توانایی ترامپ در محدود کردن تأثیر گذاری ایران در منطقه را بیشتر کرد. آزادی شهر نفت خیز عراق در ۲۴ مهر توسط ارتش عراق و نیروهای حشد شعبی که مورد حمایت ایران هستند، باعث تغییر بسیار بزرگی در شمال عراق شده است. به گزارش انتخاب هفته نامه آمریکایی ’نیشن‘ در ادامه تحلیل خود راجع به تحولات عراق نوشته است: رویدادهایی که دو هفته پیش در کرکوک رخ داد توازن موجود را به گونه ای تغییر دادند که به احتمال زیاد، با توجه به کاهش تأثیر گذاری حزب دموکرات کردستان، آمریکا نیز تضعیف خواهد شد و در مقابل اتحادیه میهنی کردستان و ایران قدرت بیشتری پیدا خواهند کرد؛ که نتیجه آن تأثیر گذاری بیشتر بر سیاست های کردستان خواهد بود. فشار نظامی و سیاسی که گروه های کرد مورد حمایت ایران از ۲۴ مهر (۱۶ اکتبر) بر حزب دموکرات کردستان وارد کردند، تقریباً نتایج مشهودی را در پی داشته است، در نهایت در دوم آبان (۲۴ اکتبر) کردستان عراق تحت رهبری حزب دموکرات کردستان اعلام کرد تصمیم گرفته نتایج رفتارندوم بحث برانگیز استقلال را که در سوم مهر (۲۵ سپتامبر) صورت گرفت، به حالت تعلیق درآورد و با دولت عراق در بغداد به مذاکره بپردازد. این نتیجه زمانی حاصل شد که بزرگان رهبری اتحادیه میهنی کردستان در چند روز قبل به طور عمومی رفتارندوم را محکوم کرده بودند. از سوی دیگر، توافق نفتی چندین میلیارد دلاری بین روسیه و مقامات کردستان، می تواند به مسکو این اجازه را بدهد تا متحدان قدیمی آمریکا را از حوزه تأثیر گذاری واشنگتن دورتر کند. این نشریه آمریکایی در ادامه آورده است: «اگرچه این پیشرفت ها ممکن است مورد استقبال واشنگتن هم باشد- که مخالف رفتارندوم بوده است- اما نمی توان این موضوع را یک پیروزی برای آمریکا در نظر گرفت. دیپلمات های آمریکا، از جمله کس تیلر سون، سال هاست که مخالفت خود با جدایی کردستان را به طور واضح با مقامات سیاسی این منطقه اعلام کرده بودند. اما باید دانست که این نیروهای تحت پشتیبانی ایران و دیپلماسی ایران بود که تغییری در موضع حزب دموکرات کردستان ایجاد کرد، نه نه آمریکا.... گزارش ها حاکی از آن است که تصرف کرکوک پس از توافق اتحادیه میهنی عراق و بغداد، با مینجی گری ژنرال قاسم سلیمانی صورت گرفت. تمامی این ها نتیجه موفق نبودن حزب دموکرات کردستان در روابطش با نزدیک ترین متحد منطقه، یعنی ترکیه است، آن هم در مورد رفتارندوم استقلال. در حالی که به نظر

۶۶

«فور» دیپلمات سابق آمریکا معتقد است: «باز نگه داشتن مسیرهای حمل و نقل برای اتحادیه میهنی کردستان امتیاز بسیار زیادی است و در پرتوی مصالحه اخیر با ارتش عراق و حشد شعبی در کرکوک به دست آمده است»

